

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Direcția Juridic

CURTEA de APEL BUCUREȘTI -SECȚIA A III A CIVILĂ
Dosar nr. 16639/3/2013*

DOMNULE PREȘEDINTE

Municipiul Bucuresti reprezentat legal de catre Primarul General
 și Primarul General al Municipiului București, ambii
cu sediul in B-dul Regina Elisabeta nr.47, sector 5, prin Directorul
Executiv al Directiei Juridic imputernicit prin
Dispozitia Primarului General nr.1156/2019, în temeiul art. 299 și urm.
Cod proc.civ. 1865, formulează:

RECURS ȘI MOTIVE DE RECURS

împotriva Deciziei civile nr.1473A din 13.11.2019 pronunțată de
Curtea de Apel București – Secția a III-a civilă în Dosarul
nr.16639/3/2013* prin care s-a admis apelul formulat de apelantul –
reclamant PRIMARUL SECTORULUI 3 AL MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI, cu sediul în str. Parfumului nr.2-4, sector 3, împotriva
sentinței civile nr.2217/20.12.2013 pronunțate de Tribunalul București
secția a IV-a, în contradictoriu cu intimații –pârâți PRIMARUL
GENERAL AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI, MUNICICIPIUL
BUCUREȘTI PRIN PRIMARUL GENERAL și
domiciliată în București,
și cu domiciliul ales la , în București,
 solicitându-vă să dispuneți:

- **Admiterea recursului, casarea deciziei civile recurate cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel București;**

- În subsidiar, admiterea recursului, modificarea în tot a deciziei civile apelate, respingerea apelului, pe fond, respingerea acțiunii formulate de reclamant.

Hotărârea instanței de apel este pronunțată cu încălcarea și aplicarea greșită a legii (art. 304 alin. 1 pct. 9 C.p.c) - a dispozițiilor Legii nr.10/2001 – art.1, art.2, art.6, art.10. alin.1, art.10.1 din HG nr.498/2003.

Prin Decizia de casare nr. 108/2016 Înalta Curte a constatat că cel de-al treilea motiv de nulitate susținut de către reclamant - fie existența pe teren a unor amenajări destinate deservirii nevoilor publice ale comunității locale, fie că era parc public și zonă de agrement - sunt de natură a justifica un interes personal al reclamantului în invocarea sancțiunii nulității pentru încălcarea unor norme imperative, de ordine publică din Legea nr. 10/2001 care interzic restituirea în natură a unor imobile ce intră în domeniul de aplicare a Legii nr. 10/2001 dacă pe terenurile preluate abuziv de stat există amenajări de utilitate publică.

Prin considerentele Deciziei instanța supremă a indicat Curții de Apel să verifice dacă terenul restituit făcea la data retorcedării total sau parțial din parcul Titan, fie existența pe teren a unor amenajări destinate deservirii nevoilor publice ale comunității locale, în concluzie lucrări deja edificate care fac parte din atribuțiile primarului de sector și care ar justifica interesul acestuia în promovarea acțiunii.

Or, din toată motivarea deciziei Curții de Apel nu rezultă decât că, terenul este liber și astăzi, nu există nicio amenajare destinată nevoilor publice ale comunității locale – în contradicție cu cele susținute de primarul sectorului 3 prin cererea de chemare în judecată – și, fără a fi răspuns deciziei de casare, reiese că terenul nu a făcut, nici total, nici parțial din parc.

Cu toate că instanța de apel reține prin încheiere că am invocat prevederile art. 10.4 din Legea nr. 10/2001 – dispoziții modificate prin Legea 247/2005 – de fapt am pus în vedere instanței să țină cont de prevederile art. 6 alin. 1 din Legea 10/2001 în vigoare la data restituirii.

Astfel, art. 6-(1) ne arată că: Prin imobile, în sensul prezentei legi, se înțelege terenurile, cu sau fără construcții, cu oricare dintre destinațiile avute la data preluării în mod abuziv, precum și bunurile mobile devenite imobile prin încorporare în aceste construcții, inclusiv

terenurile fără construcții afectate de lucrări de investiții de interes public aprobate, dacă nu a început construcția acestora.

Normele metodologice aprobate prin HG 498/2003 dezvoltând dispozițiile art. 6-(1) stabilesc că aceste terenuri vor fi restituite dacă: c) terenurile din intravilan neocupate de construcții sau care nu au făcut obiectul reconstituirii ori constituirii dreptului de proprietate în baza legilor speciale anterioare (denumite în continuare terenuri disponibile), indiferent de afectarea juridică actuală a acestora, fiind fără relevanța juridică calificările Legii nr. 213/1998, cu completările ulterioare, sau alte acte normative subsidiare acesteia.

Plecând de la această prevedere, coroborând acest articol cu art. 7 din lege (de regulă imobilele preluate în mod abuziv se restituie în natură) nu putem să nu observăm că restituirea a fost dispusă conform prevederilor Legii nr. 10/2001

În timp ce art. 6 din lege face vorbire de terenurile fără construcții, art. 10-(1) din lege se referă la imobilele a căror construcții au fost demolate total sau parțial se restituie terenul rămas liber și construcțiile nedemolate, urmând ca persoana îndreptătită să respecte documentațiile de urbanism aprobate, or în prezenta cauză nu este vorba de un imobil cu construcții demolate și pe care urma să fie edificate alte construcții.

Acest teren a fost în patrimoniul Municipiului București, domeniul privat al acestuia, liber de construcții.

În speță, terenul ce face obiectul dispoziției de restituire a fost liber de construcții, pe acesta neexistând construcții nici anterior preluării abuzive și nici ulterior, până la data restituirii. De altfel, chiar din raportul de expertiză efectuat în cauză rezultă ca pe acesta nu se regăsesc construcții sau alte amenajări.

Putem spune pe de o parte, că dispozițiile art.10 alin.1 din Legea nr.10/2001 nu sunt aplicabile în speță, întrucât acestea se aplică în situația imobilelor – terenuri pe care erau amplasate construcții, iar terenul din speță a fost întodeauna liber, fără construcții.

Pe de altă parte, Curtea de Apel dă întâietate dispozițiilor 10.1 din HG nr.498/2003 în detrimentul dispozițiilor art.10 alin.1 din Legea

nr.10/2001, în mod nelegal și cu nerespectarea rangului actelor normative.

În altă ordine de idei, trebuie observat că prevederile HG nr. 498/2003 adaugă la lege, cuprinzând dispoziții care nu sunt reglementate legal.

Or, prioritate au dispozițiile legii, dispozițiile art.10 alin.1 din Legea 10/2001 fiind imperative, de strict interpretare de la care nu se poate deroga.

Astfel, urmează să constatați că terenul era liber, restituirea în natură fiind efectuată în mod legal.

Practic, instanța de apel a pronunțat hotărârea recurată cu încălcarea dispozițiilor privind restituirea în natură a imobilelor preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, ceea ce reprezenta regula în ceea ce privește scopul Legii nr.10/2001, prevăzută în art., art.2, art.7 din Legea nr.10/2001.

Scopul Legii nr. 10/2001 este restituirea în natură, ca cea mai bună reparație pentru foștii proprietari ale căror imobile fuseseră preluate abuziv, și doar în mod excepțional restituirea prin echivalent.

În ce ne privește, apreciem că această lege este una organică, cu caracter reparatoriu.

Prin urmare, sub aspectul unei interpretări teleologice, se poate afirma că legiuitorul a urmărit să repare prejudiciile suferite de proprietari pentru abuzurile săvârșite de statul român în perioada determinată chiar în titlul legii.

Pe cale de consecință, având în vedere acest scop, orice neclaritate în corpul legii urmează a fi interpretată în favoarea “persoanelor îndreptățite”.

A raționa contrar ar însemna să mai adăugăm un abuz celor pe care legiuitorul le-a avut în vedere atunci când a reglementat modalitățile de reparare.

Art. 304 alin. 1 pct. 5 Cod proc. civ. - „când prin hotărârea dată, instanța a încălcat formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. 2 Cod procedură civilă”

Instanța de apel trebuia, în virtutea principiului contradictorialității și a dreptului la apărare, să pună în discuția părților fondul cauzei ori în ședința de dezbateri, ori să dispună un nou termen de judecată ca urmare a admiterii apelului, pentru a da părților posibilitatea să solicite probe, să invoce eventuale excepții și să poată pune concluzii pe fondul pricinii .

Art. 304 pct. 7 Cod proc. civ. - „Hotărârea nu cuprinde motivele pe care se sprijină sau când cuprinde motive contradictorii ori străine de natura pricinii.”

Vă solicităm să observați că instanța de apel a schimbat cauza cererii de chemare în judecată și a soluționat pricina prin invocarea unui motiv de nulitate absolută a dispoziției Primarului General cu care nu a fost legal investită.

Astfel, reclamantul a susținut că la momentul emiterii dispoziției atacate, terenul în litigiu făcea parte din domeniul public al municipiului București, că pe teren sunt (există) amenajări destinate deservirii nevoilor publice ale comunității locale, că este parc public și zonă de agrement și, totodată, că era un teren cu destinație agricolă și, ca atare, supus regimului juridic al Legii nr. 18/1991, iar nu celui din Legea nr. 10/2001.

Plecând de la limitele deciziei de casare stabilite prin decizia instanței supreme, instanța de rejudecare după casare este obligată la a respecta îndrumările instanței de casare în ceea ce privește problemele de drept dezlegate.

Or, instanța de apel în mod nelegal a pronunțat soluția recurată fără a respecta limitele investirii, pronunțând soluția pe un motiv de nulitate absolută ce nu a fost solicitat de reclamant prin cererea de chemare în judecată, străin de natura pricinii și la care nu a făcut referire în cererea de apel, nu a făcut obiectul dezbaterii părților, contrar dispozițiilor instanței de casare și dezlegării date de aceasta problemelor de drept.

La emiterea Dispoziției atacate, Municipiul București a făcut aplicarea dispozițiilor art. 10.3.: “În toate cazurile entitatea investită cu soluționarea notificării are obligația, înainte de a dispune orice măsură, de a identifica cu exactitate terenul și vecinătățile și totodată de a verifica destinația actuală a terenului solicitat și a suprafeței acestuia, pentru a nu afecta

căile de acces (existența pe terenul respectiv a unor străzi, trotuare, parcuri amenajate și altele asemenea), existența și utilizarea unor amenajări subterane: conducte de alimentare cu apă, gaze, petrol, electricitate de mare calibru, adăposturi militare și altele asemenea. În cazul în care se constată astfel de situații, restituirea în natură se va limita numai la acele suprafețe de teren libere sau, după caz, numai la acele suprafețe de teren care nu afectează accesul și utilizarea normală a amenajărilor subterane.

Sintagma amenajări de utilitate publică ale localităților urbane și rurale are în vedere acele suprafețe de teren afectate unei utilități publice, respectiv suprafețele de teren supuse unor amenajări destinate a deservi nevoile comunității, și anume dotări tehnico-edilitare subterane, amenajări de spații verzi din jurul blocurilor de locuit, parcuri și grădini publice, piețe pietonale și altele.

Individualizarea acestor suprafețe, în cadrul procedurilor administrative de soluționare a notificărilor, este atributul entității investite cu soluționarea notificărilor, urmând a fi avute în vedere, de la caz la caz, atât servituțile legale, cât și documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism.”

Sintagma „amenajări de utilitate publică”, avută în vedere de pct. 10.1 și 10.3 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 10/2001 are în vedere suprafețele de teren afectate unei utilități publice, respectiv suprafețele de teren supuse deja unor amenajări destinate a deservi nevoile comunității și anume, amenajări de spații verzi (inclusiv cele din jurul blocurilor de locuit), parcuri și grădini publice, piețe pietonale, etc.

Mai mult chiar, simpla desemnare ca „bunuri de utilitate publică” a amenajărilor de pe terenul în litigiu nu este suficientă pentru a împiedica restituirea în natură, iar legea specială impune să se determine concret și explicit elementele care justifică imposibilitatea restituirii în natură, din perspectiva uzului public, sarcina ce revine unității deținătoare în faza administrativă.

Nu există amenajări pe terenul în cauză sau au un caracter improvizat, nu sunt afectate unei utilități publice, nu sunt evidențiate în

documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism și nici nu se regăsesc în inventarul domeniului public al municipiului București.

Situația imobilului la data intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001 este cea de care se tine seama în soluționarea notificărilor prin care se solicită restituirea imobilelor preluate în mod abuziv de către statul român, iar corolarul Legii nr. 10/2001 este prevalența restituirii în natură.

Ori potrivit probelor administrate în cauză rezultă cu claritate că nici la data intrării în vigoare a Legii nr.10/2001, și nici la data emiterii dispoziției de restituire, terenul în litigiu nu era ocupat de amenajari sau lucrări de utilitate publică.

Atacarea unui titlu de proprietate după 8 ani duce la lipsa de predictibilitate a Legii și a securității raporturilor juridice.

Conceptul de predictibilitate este definit în Dicționarul Explicativ al limbii române ca fiind ceva ce poate fi prevăzut sau prezis.

În doctrină, valoarea vizată este aceea a securității raporturilor juridice.

Totodată, în filosofia dreptului, previzibilitatea normativă este baza securității juridice, definită, la rândul ei, ca principiu și exigență a ordinii juridice, condiție a stabilității economice și sociale.

Soluțiile judiciare pronunțate de instanțe, cât și administrația publică efectivă se încadrează conceptual în principiul determinist al previzibilității.

Prin accețiune a termenului, predictibilitatea este asociată unei calități, aceea de fi predictibil, anticipat.

Asociat justiției, dar și actelor administrative, predictibilitatea jurisdicțională apare sub forma unor principii pe care diferitele școli de drept le identifică fie prin Principle of Legal Certainty, fie prin Principio della Certezza del Diritto, fie prin alte denumiri, concepte la origine proprii sistemului de common law, extins ulterior și în sistemul romano-german.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat importanța asigurării respectării cerinței de previzibilitate a

legii, instituind în acest sens și o serie de repere pe care legiuitorul național trebuie să le aibă în vedere pentru asigurarea acestor exigențe.

Astfel, în unele cauze Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că "nu poate fi considerată ca "lege" decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat"; sens în care "o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduita" și atunci când "oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice".

Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul comunitar, și anume principiul încrederii legitime.

Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (de exemplu cauzele *Facini Dori c. Recre*, 1994, *Foto-Frost c. Hauptzollant Lübeck. Ost*, 1987), principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă; de asemenea, impune limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice, stabilitatea regulilor instituite prin acestea.

În studiul noțiunii de previzibilitate, a fost avută în vedere și întinderea acesteia.

Întinderea noțiunii de previzibilitate depinde astfel, într-o largă măsură de conținutul textului respectiv, de domeniul la care se referă și, de asemenea, de numărul și de calitatea destinatarilor săi.

Existența unor posibile surse ale incertitudinii au fost constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în numeroase cauze, ex. cauza *Păduraru c. României*, 2005, în care Curtea a statuat că "în lipsa unui mecanism care să asigure coerența practicii instanțelor naționale, asemenea divergențe profunde de jurisprudență, ce persistă în timp și țin de un domeniu ce prezintă un mare interes social, sunt de natură să dea naștere unei incertitudini permanente și să diminueze încrederea publicului în sistemul judiciar, care reprezintă una dintre componentele statului de drept".

De asemenea, CEDO au evidențiat prezența unor cazuri de lipsă de previzibilitate în situația în lipsei de coerență (Viașu c. României, 2008, și Străin și alții, Păduraru, Porțeanu, Radu) generate de modificările repetate care "au creat un climat de incertitudine juridică", cât și un "echivoc al situațiilor juridice incerte", având un caracter sistemic, pe fondul "imperfecțiunii" în ordinea juridică internă și al "disfuncționalității a legislației române" în anumite materii.

Pentru toate aceste considerente, vă solicităm ca prin hotărârea pe care o veți pronunța să dispuneți:

- **Admiterea recursului, casarea deciziei civile recurate cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel București;**
- **În subsidiar, admiterea recursului, modificarea în tot a deciziei civile apelate, respingerea apelului, pe fond, respingerea acțiunii formulate de reclamantul Primarul Sectorului 3 ca neîntemeiată.**

În drept: art. 304 pct. 5, 7 și 9 Cod proc. Civilă de la 1865.

In baza art. 242 C.proc.civ., solicitam judecarea cauzei si in lipsa.

DIRECTOR EXECUTIV,

Consilier juridic